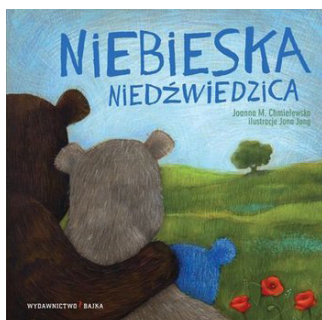

Niebieska niedźwiedzica

Ilustracje: Jona Jung
Wydawnictwo Bajka, 2012

Przejmująca książka dla najmłodszych o tolerancji – o wartości i zrozumieniu innego, o właściwej (i niewłaściwej!) postawie wobec odmienności.

Opis

Kiedy wśród zwyczajnych (białych, brązowych, brunatnych) niedźwiedzi przychodzi na świat ta niebieska, nie zostaje zaakceptowana ani przez mieszkańców krainy, ani przez jej władcę. Sąsiedzi doradzają, jak zmienić ją w „normalną”, król nie urządza tradycyjnej uczyty z okazji urodzin małego niedźwiadka, a z czasem rówieśnicy – złym słowem, pomówieniem, plotką – wykluczają ją ze swego grona. Ich nienawiść rośnie, gdy śliczna niebieska niedźwiedzica o imieniu Azul okazuje się w dodatku zdolniejsza (bo jakże trudno znieść przeciętnym, że ktoś lepiej łowi ryby czy szybciej biega; kiedy więc nie potrafią stanąć w szranki – sięgają po obmowę, intrygę, plotkę). Grupa jest silna. Łatwo przychodzi jej tworzenie nowych przepisów i regulaminów, szybko też potrafi zjednoczyć się przeciwko odmienności i bezwzględ-

nie ją niszczyć. Nietolerancja przynosi dramatyczne skutki: widzimy cierpienie Azul, której nie wystarcza już przepisany przez Mędrca eliksir z pyłku przebiśniegów, smutek jej najbliższych – mamy i taty, dla których ich córeczka jest najpiękniejsza na świecie. W takiej atmosferze nie da się żyć szczęśliwie, więc kochająca Azul rodzina opuszcza w końcu Niedźwiedzią Krainę, która po jej odejściu bardzo się zmienia – traci kolory, szarzeje. Na szczęście nie jest za późno – władca może znów założyć magiczne okulary (o których przypomni mu Mędrzec) – odnaleźć skrzywdzonych (a to nie jest łatwe, wszak świat wokół, podobnie jak on kiedyś, jest przekonany, że niebieskie niedźwiedzie nie istnieją...), przeprosić (o! to jest szczególnie trudne dla władcy!), sprowadzić ponownie do rodzinnego domu.

To trzeba wiedzieć

„Niebieska niedźwiedzica” zwyciężyła w Konkursie na Najlepszą Książkę Dziecięcą „Przecinek i Kropka” 2012 – wybrana przez jury do złotej dziesiątki, a przez czytelników wskazana jako najlepsza z najlepszych. Ta niedługa, opowiedziana prostym, zrozumiałym dla dziecka językiem bajka pokazuje cierpienie, jakie wywołuje nietolerancja – uświadamiając zarówno problemy Innego, jak i jego otoczenia; obrazowo przedstawiając spustoszenie, jakie czyni brak akceptacji, i krzywdę, która ostatecznie dotyka WSZYSTKICH. Nietrudne do odczytania metafory (piękny symbol

magicznych okularów, które pozwalają władcy widzieć problemy swych poddanych, a których on bardzo nie lubi zakładać...) z pewnością bez trudu dotrą do małego czytelnika, ale poruszą też dorosłego. Ilustracje Jony Jung wzruszają równie mocno jak słowa Autorki bajki: jak ufnie spogląda na świat sportretowana przez artystkę malutka Azul, która nie wie jeszcze, jak trudno być niebieską. I ile szczęścia może być we wspólnym łowieniu ryb z przyjaciółmi – pomarańczowymi czy fioletowymi – bo przecież każdy ma prawo być tym, kim jest.

Tematy do dyskusji

- Jak czuła się Azul, gdy wszyscy jej dawni znajomi odwrócili się od niej?
- A jak czuli się jej rodzice, gdy sąsiedzi dawali im „dobre rady”?
- W jaki sposób wobec niebieskiej niedźwiedzicy zachował się Król, a jak Mędrzec z Lasu? Który z nich według Ciebie postąpił właściwie?
- Czy znasz takie „niebieskie niedźwiedzice”, czyli koleżanki, kolegów wyraźnie różniących się od innych? Na czym polega ta różnica?
- Czy chciałbyś być kolegą małej Azul?

Propozycje gier i zabaw

- Narysuj krainę, do której zawędrowali Azul i jej rodzice – tę pełną kolorowych zwierząt.
- Spróbuj opowiedzieć o tej krainie własnymi słowami. Co Ci się w niej podoba? A może coś Cię zaniepokoiło? Wymyśl, w co mógłbyś się bawić z matką Azul?
- Spróbujcie odegrać króciutkie sceny z życia niebieskiej niedźwiedzicy: zawody, łowienie ryb, wspólne zabawy niedźwiadków – czy czujecie, jak dobrze jest bawić się razem?

Warto przeczytać

- Joanna M. Chmielewska, „Muszla”, wydawnictwo Bajka
- Liliana Bardijewska „Zielony wędrowiec” (o tolerancji i nietolerancji, o bogactwie, jakie daje poznanie każdej nowej osoby) wydanie 1. (z ilustracjami Adama Kiliana) , wydanie 2. (z ilustracjami Emilii Dziubak) Agencja Artystyczna EZOP
- Michael Roher „Wędrowne ptaki” (o odmienności kogoś obcego i powolnym upodabnianiu się do siebie), wydawnictwo Prószyński i S-ka

Poleca

Dorota Koman – poetka, redaktorka, krytyk literacki, znawczyni literatury dziecięcej. Przewodnicząca jury Konkursu na Najlepszą Książkę Dziecięcą „Przecinek i kropka”. Laureatka Nagrody Miasta Łodzi (1997). W 2010 r. za działalność na rzecz kultury otrzymała odznaczenie „Zasłużony dla Warszawy”.

